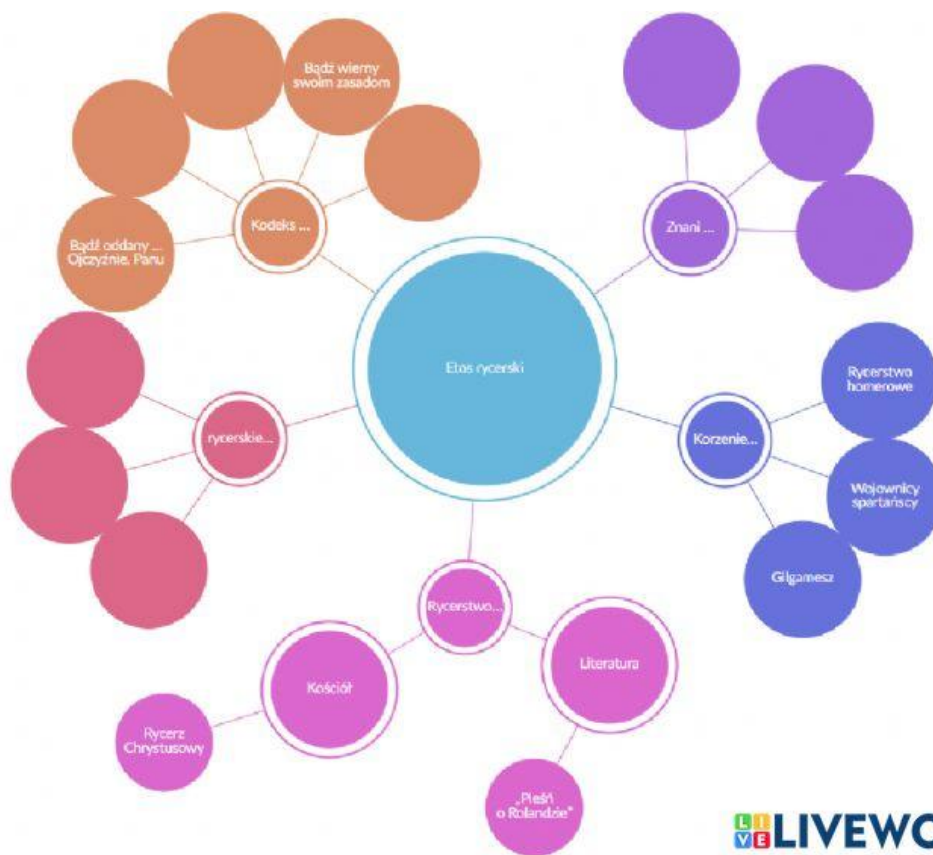

Lekcja 34

Temat: **Rozterki człowieka
myślącego. Bądź wierny
zasadom – Zbigniew Herbert
„Przesłanie Pana Cogito”.**

Herbert Zbigniew „Prześlanie Pana Cogito”

Idź dokąd poszli tamci do ciemnego kresu
po złote runo nicości twoją ostatnią nagrodę
idź wyprostowany wśród tych co na kolanach
wśród odwróconych plecami i obalonych w
proch

ocalałeś nie po to aby żyć
masz mało czasu trzeba dać świadectwo
bądź odważny gdy rozum zawodzi bądź
odważny
w ostatecznym rachunku jedynie to się liczy

a Gniew twój bezsilny niech będzie jak morze
ilekroć usłyszysz głos poniżonych i bitych
niech nie opuszcza ciebie twoja siostra Pogarda
dla szpiclów katów tchórzy - oni wygrają
pójdą na twój pogrzeb i z ulgą rzucą grude
a kornik napisze twój utadzony życiorys

i nie przebacza zaiste nie w twojej mocy
przebaczać w imieniu tych których zdradzono o
świecie
strzeż się jednak dumy niepotrzebnej
oglądaj w lustrze swą błazeńską twarz
powtarzaj: zostałem powołany - czyż nie było
lepszyc

strzeż się oschłości serca kochaj źródło zaranne
ptaka o nieznanym imieniu dąb zimowy
światło na murze splendor nieba
one nie potrzebują twego ciepłego oddechu
są po to aby mówić: nikt cię nie pocieszy

czuwaj - kiedy światło na górach daje znak -
wstań i idź
dopóki krew obraca w piersi twoją ciemną
gwiazdę
powtarzaj stare zaklęcia ludzkości bajki i legendy
bo tak zdobędziesz dobro którego nie
zdobędziesz
powtarzaj wielkie słowa powtarzaj je z uporem
jak ci co szli przez pustynię i ginęli w piasku

a nagrodzą cię za to tym co mają pod ręką
chłostą śmiechu zabójstwem na śmietniku
idź bo tylko tak będziesz przyjęty do grona
zimnych czaszek
do grona twoich przodków: Gilgamesza Hektora
Rolanda
obrońców królestwa bez kresu i miasta popiołów

Bądź wierny Idź

W całym wierszu zaznacz nawiązania do Bibli

LIVEWORKSHEETS

Hektor		Bohater sumeryjskich poematów, legendarny bohater, obdarzony nadludzką siłą.
złote runo		Bohater "Iliady" Homera, waleczny królewicz trojański, zabity przez Achillesa.
wędrówka przez pustynię		Wyjście Izraelitów z Egiptu i podróż do Ziemi Obiecanej.
Roland		Legendarny średniowieczny rycerz, wzór honoru i waleczności.
Gilgamesz		W mitologii greckiej wyprawiał się po nie Jazon. Przenosił: rzeczy trędz. i s. g. nie

Ćwiczenie 2

Przyjrzyj się sytuacji lirycznej wiersza Zbigniewa Herberta *Przesłanie Pana Cogito*. Zapisz wnioski.

Drukuj

Wyczyść

Kto mówi z wierszu?

Do kogo mówi?

W jaki sposób mówi?

O czym mówi?

Jaka jest intencja osoby mówiącej?

Herbert Zbigniew Przestanie Pana Cogito

- Idź dokąd poszli tamci do ciemnego kresu
- po złote runo nicości twoją ostatnią nagrodę
- idź wyprostowany wśród tych co na kolanach
- wśród odwróconych plecami i obalonych w proch

- ocalałeś nie po to aby żyć
- masz mało czasu trzeba dać świadectwo
- bądź odważny gdy rozum zawodzi bądź odważny
- w ostatecznym rachunku jedynie to się liczy

- A Gniew twój bezsilny niech będzie jak morze
- ilekroć usłyszysz głos poniżonych i bitych
- niech nie opuszcza ciebie twoja siostra Pogarda
- dla szpiclów katów tchórzy - oni wygrają
- pójdą na twój pogrzeb i z ulgą rzucą grudę
- a kornik napisze twój uładowany życiorys

Jaki jest cel marszu nakazanego przez podmiot literacki?

Jaką postawę ma reprezentować osoba mówiąca i z czym musi się liczyć?

• Jaki stosunek do życia wyraża osoba mówiąca?

• Co w kontekście wiersza oznacza zwrot „dać świadectwo”?

• Dlaczego podmiot literacki stawia odwagę ponad rozum?

• W jaki sposób należy reagować na zło?

• Jakiego znaczenia nabiera wyraz „siostra” zestawiony ze słowem „Pogarda”?

• Co dla adresata wiersza, wynika z faktu, że znajduje się on na z góry przegranej pozycji?

• Z jakim systemem politycznym kojarzy się „uładowany życiorys”?

- i nie przebaczaj zaiste nie w twojej mocy
- przebaczać w imieniu tych których zdradzono o świecie
- strzeż się jednak dumy niepotrzebnej
- oglądaj w lustrze swą błazeńską twarz
- powtarzaj: zostałem powołany - czyż nie było lepszych

• Co o przebaczeniu mówi podmiot literacki?

- strzeż się oschłości serca kochaj źródło zaranne
- ptaka o nieznanym imieniu dąb zimowy
- światło na murze splendor nieba
- one nie potrzebują twego ciepłego oddechu
- są po to aby mówić: nikt cię nie pocieszy

W jaki sposób adresat liryczny powinien zachować się wobec samego siebie?

Dlaczego w sercu podmiotu lirycznego gości smutek?

- czuwaj - kiedy światło na górach daje znak - wstań i idź
- dopóki krew obraca w piersi twoją ciemną gwiazdę
- powtarzaj stare zaklęcia ludzkości bajki i legendy
- bo tak zdobędziesz dobro którego nie zdobędziesz
- powtarzaj wielkie słowa powtarzaj je z uporem
- jak ci co szli przez pustynię i ginęli w piasku

Jaki jest cel jego podróży?

Co znajduje się w bajkach i legendach?

Do czego nawiązanie?

- a nagrodzą cię za to tym co mają pod ręką
- chłostą śmiechu zabójstwem na śmietniku
- idź bo tylko tak będziesz przyjęty do grona zimnych czaszek
- do grona twoich przodków: Gilgamesza Hektora Rolanda
- obrońców królestwa bez kresu i miasta popiołów

Jaka jest nagroda za wierność odwiecznym zasadom?

Kim są dla podmiotu lirycznego bohaterowie z przeszłości: Gilgamesz, Hektor, Roland?

W jaki sposób wiersz się zaczyna i kończy? Dlaczego?

- Bądź wierny Idź

Napisz rozprawkę na temat:
Rycerskość dzisiaj – ethos frajerów

cz, bohaterów SHEETS

Do każdego podanego fragmentu sformułuj zasadę, o której mówi Pan Cogito.

Fragment	Zasada
<i>Idź dokąd poszli tamci do ciemnego kresu po złote runo niemości twoją ostatnią nagrodę</i>	
<i>Idź wyprostowany wśród tych co na kolanach wśród odwróconych plecami i obalonych w proch</i>	
<i>ocalałeś nie po to aby żyć masz mało czasu trzeba dać świadectwo</i>	
<i>bądź odważny gdy rozum zawodzi bądź odważny</i>	
<i>a Gniew twój bezsilny niech będzie jak morze ilekroć usłyszysz głos poniżonych i bitych</i>	
<i>niech nie opuszcza ciebie twoja siostra Pogarda dla szpicłów katów tchórzy</i>	
<i>i nie przebaczaż zaiste nie w twojej mocy przebaczaj w imieniu tych których zdradzono o świecie</i>	
<i>strzeż się jednak dumy niepotrzebnej oglądaj w lustrze swą bladeńską twarz powtarzaj: zostałem powołany – czyż nie było lepszych</i>	
<i>strzeż się oschłości serca kochań źródło zaranne ptaka o nieznanym imieniu dąb zimowy światło na murze splendor nieba</i>	
<i>czuwaj – kiedy światło na górach daje znak</i>	
<i>wstań i idź dopóki krew obraca w piersi twoją ciemną gwiazdę powtarzaj stare zaklęcia ludzkości bajki i legendy (...)</i>	
<i>powtarzaj wielkie słowa powtarzaj je z uporem</i>	